

Algemeen pedagogisch beleidsplan Mini Stek

Je thuis voelen, jezelf kunnen zijn, je gewaardeerd voelen, veiligheid en verbondenheid ervaren, uitdagingen aangaan en genieten! Dit gunnen wij zowel onze kinderen, ouders als medewerkers.

Inleiding

Wij hebben dit algemeen pedagogisch beleidsplan geschreven voor onze medewerkers, ouders en samenwerkingspartners. We beschrijven hier onze visie en de manier waarop je deze terug kunt zien in de praktijk. Samen met onze pedagogische werkplannen vormt dit de basis van onze opvang.

Wij bieden opvang in de wijken Tuindorp, Tuindorp-Oost, Voordorp en de Veemarkt in Utrecht. We zien en kennen onze kinderen, ouders en collega's. Door aandacht voor elkaar te hebben, bevorderen wij de betrokkenheid binnen de organisatie en houden we de afstand tussen ouders en organisatie klein. De relatie staat hierbij voorop. Met elkaar; collega's, ouders en onze samenwerkingspartners dragen wij zorg voor 'onze' kinderen.

Wij vinden het belangrijk dat het kind geniet, plezier beleeft, ontspannen en op zijn/haar gemak is. Dat het kind openstaat voor een ander en nieuwsgierig is om nieuwe uitdagingen aan te gaan. Het is aan ons om hiervoor de optimale omstandigheden te creëren. Hiervoor is aandacht en inzicht nodig over waar het kind op dat moment behoefte aan heeft. In dit pedagogisch beleidsplan kun je lezen wat wij doen om deze omstandigheden te creëren.

Wij bieden kwalitatief goede opvang waar kinderen met plezier komen en waar je als ouder het vertrouwen hebt dat jouw kind de zorg en aandacht krijgt waar hij of zij behoefte aan heeft. Door nieuwe inzichten en wijzigingen in wet- en regelgeving zijn onze beleidsplannen voortdurend in beweging. Door mee te gaan met de nieuwe inzichten, voortdurend alert te zijn op ieders behoeftes, kunnen we deze kwaliteit ook blijven bieden.

Missie

‘Elk kind voelt zich thuis en op zijn/haar gemak, zodat je als ouder je kind met een gerust hart bij ons kunt brengen’

Als kind voel je je bij Mini Stek gezien, je voelt je op je gemak, je hoort erbij, je mag jezelf zijn en je kan hier eindeloos spelen. We gaan uit van de unieke mens, die mag leren, die nieuwsgierig is naar en zorgzaam voor de ander en ook leert wat zijn mogelijkheden en grenzen zijn. Ouders zijn hierin wezenlijk onderdeel. Zij zijn expert over hun eigen kind en zien wij dan ook als belangrijkste samenwerkingspartner. Daarnaast is Mini Stek onderdeel van de wijk. We voelen ons betrokken in de wijk en hebben oog voor onze omgeving.

Visie

‘Als een kind zich veilig, fijn en vrij voelt kan het zich ontwikkelen’

Als kind kun je bij Mini Stek eindeloos spelen. Wanneer je betrokken, geconcentreerd en gemotiveerd met spel bezig bent, sta je open voor uitdagingen. Door nieuwe uitdagingen aan te gaan, ben je in staat nieuwe ervaringen op te doen, zelfvertrouwen en eigenwaarde op te bouwen en jezelf verder te ontwikkelen.

Pedagogische uitgangspunten

In ons pedagogisch beleid staat het kijken naar en bevorderen van Welbevinden en de Betrokkenheid van onze kinderen centraal. Welbevinden en betrokkenheid zijn de basis voor de ontwikkeling van ieder kind en sluiten naadloos aan op de wettelijk vastgestelde pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven; emotionele veiligheid bieden, persoonlijke en sociale kwaliteiten bevorderen en het overbrengen van normen en waarden. Pas als een kind zich prettig voelt en goed in zijn vel zit, kan het zich verder ontwikkelen. Hieronder beschrijven we hoe we bij Mini Stek aan deze doelen werken.

1. Emotionele veiligheid bieden

Welbevinden

'Als kinderen een hoog welbevinden hebben, beleven ze plezier en kunnen ze genieten. Ze stralen vitaliteit, ontspanning en innerlijke rust uit. Ze stellen zich open en ontvankelijk op voor wat op hen afkomt. Ze zijn spontaan en durven zichzelf te zijn' Ferre Laevers

Sensitieve responsiviteit

Om dit te kunnen bereiken willen we weten wat het kind nodig heeft. We kijken met aandacht, zodat we de signalen oppikken die afgegeven worden. Om dit te kunnen doen, zitten wij op ooghoogte van het kind. We zitten op de grond bij de baby's, zodat we in staat zijn de signalen op te vangen. Op deze manier zijn wij ook toegankelijk voor hen. We reageren zonder oordeel op de signalen. We benoemen wat we horen en zien. Hierdoor ontstaat verbinding. Het kind voelt zich gehoord en gezien. We noemen deze vaardigheid sensitieve responsiviteit.

Respect voor de autonomie

Iedereen mag er zijn en hoort erbij. Iedereen brengt zijn eigen talent, achtergrond en temperament met zich mee. Je mag hier laten zien wie je

Hoe kunnen we dit bereiken?

bent en trots zijn op wat je kunt. We stimuleren kinderen aan te geven wat ze fijn vinden en voor zichzelf op te komen als ze iets niet fijn vinden. We geven complimenten voor de moeite die ze ergens in hebben gestoken, zodat het groeit in eigenwaarde en zelfvertrouwen. We reageren positief op hun initiatieven. Kinderen krijgen de ruimte om te kiezen en mee te doen. Ook meedenken over plannen, oplossingen en activiteiten wordt positief bekrachtigd. Op deze wijze stimuleren we de eigen inbreng van het kind en kunnen we ook aansluiten bij de behoeftes van het kind. We tonen respect voor de autonomie.

Structuur en grenzen stellen

Om veiligheid te creëren bieden we kinderen een voorspelbare ruimte, ritme en omgeving. Binnen deze ruimtes kan het kind op avontuur. We gebruiken routines en rituelen. Kinderen kunnen op deze manier snel bekend raken met het dagritme. Dit geeft duidelijkheid en een veilig gevoel. We laten de kinderen weten wat wel kan, wat we van hen verwachten en benoemen gewenst gedrag. We gaan met de kinderen in gesprek over de regels en afspraken die er zijn. We helpen kinderen hun eigen grens aan te geven. Er wordt gewerkt met een vast team van pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en bouwen aan een hechte band.

Welbevinden

We observeren het welbevinden van kinderen. Door gericht te observeren op welbevinden creëren we een voortdurend proces van verbinding en afstemming met de behoeftes van het kind. Zie ook bijlage 1 Schaal van Welbevinden

2. Persoonlijke kwaliteiten bevorderen

De wereld met ons hele lijf beleven en ontdekken. Dat is wat wij bij Mini Stek doen. Plezier staat hierbij voorop!

Ontwikkelingsstimulering

De drang om te ontdekken, te experimenteren en te leren leeft in iedereen. Het is aan Mini Stek om hier de gelegenheid voor te geven en de condities voor te scheppen. Kinderen leren door te spelen. Door te spelen oefenen kinderen sociale, emotionele, cognitieve, motorische vaardigheden die ze nodig hebben in hun verdere leven. Bij elke nieuwe ervaring ontstaan nieuwe hersenverbindingen. Bij elke herhaling van deze ervaring wordt deze verbinding sterker. Het is aan Mini Stek om de voorwaarden te creëren deze nieuwe ervaringen te kunnen scheppen en opnieuw te kunnen ervaren. De ervaring is hierbij het leerproces, niet het eindproduct. We complimenteren kinderen dan ook op de moeite die ze ergens in hebben gestopt in plaats van het resultaat. Dit maakt dat kinderen meer uitdaging aandurven en het leuker vinden om te leren. Zo groeit het zelfvertrouwen. We observeren de kinderen tijdens de ervaring en kijken zo waar de interesse naar uitgaat. Zo sluiten we met ons aanbod en verrijking van het spel aan bij de belevingswereld van het kind.

Ruimte en spel materiaal

We bekijken onze ruimte door de ogen van het kind. Uitdagen tot spel is hierbij het doel. Wij zijn een groot voorstander van vrij spel, en dan het liefste met zo min mogelijk inmenging van een volwassene. Echt vrij spel is heel leerzaam voor kinderen.

De drang om te leren, ontdekken, ervaren, groeien komt vanuit henzelf. Dat zie je bij baby's /dreumesen al, en dat stopt niet. Bij echt vrij spel krijg je heel veel kansen om te ervaren dat je dingen kunt. Je bent eigenaar van je eigen spel. Zo ontwikkel je zelfvertrouwen: 'Ik kan dit!', doorzettingsvermogen 'ik wil dat dit lukt' en veerkracht 'op deze manier lukt het niet, ik kijk of ik het op een ander manier kan doen'. Wij zorgen ervoor dat kinderen deze ervaringen ook op kunnen doen door onze ruimte aantrekkelijk in te richten en divers spel materiaal aan te bieden. We zien bijvoorbeeld buizen, blokken, dozen, planken en gordijnringsen als verrijking van ons aanbod, want wat zou dat vandaag kunnen zijn? Door gebruik te maken van open eind materiaal leren we kinderen zelf na te denken over wat iets kan zijn of worden. Deze creativiteit voeden we door ervaringen aan te bieden en inspiratie op te laten doen door, naast vrij spel, ook activiteiten aan te bieden. We kijken naar de behoeftes binnen de groep en spelen daarop in. Wij volgen hierbij de betrokkenheid van het kind en verrijken het spel. Het proces staat hierbij centraal. Wat is de beleving/ ervaring en wat is het kind aan het ontdekken? Al deze ervaringen zorgen voor nieuwe creativiteit. Zo is er voor iedereen ruimte om zijn eigen interesses en talenten te ontdekken en ontwikkelen. We kunnen rustig een boekje lezen, lekker vrij bewegen, een bouwwerk creëren of onszelf verliezen in een rollenspel. Elke dag beleven we weer iets anders!

A photograph showing a child's hands painting with brushes and paint on a table. The child is wearing a red shirt. There are several paint palettes and brushes on the table, and the child is using a brush to apply blue paint to a surface.

Het hoeft niks te lijken om toch iets te zijn

Buitenruimte

Naast een uitdagende binnenruimte is er een buitenruimte waar kinderen naar hartenlust op avontuur kunnen. Rennen, springen, kruipen, klimmen, glijden, zoeken, vinden, voelen, ontdekken. De wereld met ons hele lijf beleven en ontdekken. Dat is wat wij bij Mini Stek doen. Plezier staat hierbij voorop! We gaan het liefst dagelijks naar buiten. Er bestaat geen slecht weer. Wat is er mooier dan het stampen in de plassen, het voelen aan de sneeuw, het luisteren naar de vogels, het ruiken van net gemaaid gras en het leren in het verkeer. Wij maken van buitenspelen een ontdekkingstocht! Tijdens onze ontdekkingstocht volgen wij de behoeftes van de kinderen. Als pedagogisch medewerker verkennen we waar deze behoefte ligt, maken we verbinding met en tussen de kinderen en verrijken we het spel. Daar waar baby's ruimte nodig zullen hebben om zich veilig en vrij te kunnen bewegen, willen onze dreumesen graag rennen, klimmen en klauteren en hebben de peuters soms behoefte zich af en toe terug te trekken. Voor onze schoolgaande kinderen wordt de wereld al veel groter.

Hoe mooi is het om deze wereld steeds verder te kunnen verkennen en ontdekken. Dit doen wij door regelmatig de wijk in te gaan en soms zelfs verder. We leren dan van de sociale interacties en dragen zorg voor elkaar. We ontdekken de sociale functies en voorzieningen in onze wijk. Dit is namelijk de plek waar kinderen opgroeien; het is de belevingswereld van onze kinderen. We leren van de natuur, van de veranderingsprocessen die plaatsvinden; de seizoenen. We zijn bezig met vondsten uit de natuur en leren er zorgzaam mee om te gaan. Onze kinderen leren met vallen en opstaan, hiervan groeit het zelfvertrouwen en kan een kind zich steeds verder ontwikkelen. Wij zorgen ervoor dat dit op een veilige manier gebeurt.

Betrokkenheid

We observeren de betrokkenheid van de kinderen. Wanneer kinderen geconcentreerd en gemotiveerd met spel bezig zijn, zijn zij in staat zichzelf uit te dagen en verder te ontwikkelen. Door gericht te observeren op betrokkenheid, zorgen we voor een voortdurend proces van verbinding en afstemming van de behoeftes van het kind. Zie ook bijlage 2 De schaal van Betrokkenheid.

Betrokkenheid

‘Kinderen met een hoge mate van betrokkenheid zijn geconcentreerd, van binnenuit gemotiveerd en gaan gedreven aan de slag. Ze laten de activiteit niet makkelijk los en bewegen zich aan de grens van hun mogelijkheden.’ Ferre Laevers

3.Sociale kwaliteiten bevorderen

We leven in de groep met een diversiteit aan kinderen. Ieder kind mag er zijn!

Praten en uitleggen en begeleiden van interacties

Er zijn voor kinderen voldoende mogelijkheden om contacten met anderen op te doen in allerlei verschillende sociale situaties. Kinderen maken daarin keuzes; met wie wil ik spelen? Wat gaan we doen? Wat doe ik als mijn vriend(in) iets anders wil doen dan ik? Hoe sluit ik aan bij een groepje waar ik nog niet echt bij hoor? Er worden bij ons op het kinderdagverblijf en de BSO andere sociale vaardigheden gevraagd dan op school of thuis. Op de opvang komen kinderen van verschillende wijken, verschillende scholen en geeft mogelijkheden om (nog meer) kinderen te leren kennen. Bij Mini Stek voelen alle kinderen en pedagogisch medewerkers zich onderdeel van de groep. Samen dragen we zorg voor elkaar en onze omgeving. Kinderen regelen sociale relaties heel goed zelf en gaan daarvan jongs af aan mee aan de slag. Ze leren al doende wat wel en niet werkt. Door ruzie te maken en deze zelf weer op te lossen, door op zoek te gaan naar een manier om mee te kunnen spelen met een groepje kinderen, door soms hun neus te stoten en natuurlijk ook door plezier te ervaren als er samen gespeeld wordt. Bij Mini Stek is er vrijheid om zelf te handelen en onderhandelen. Wanneer het vastloopt en kinderen extra begeleiding nodig hebben, geven wij steun en helpen ze op weg. Een kleine ruzie of discussie vinden wij dus helemaal niet erg. Wij zien dit als een kans om te leren.

Dit betekent dat we kinderen leren omgaan met elkaar, elkaar te leren begrijpen. Dit doen we door te kijken en te luisteren, in gesprek te gaan en uitleg te geven. We doen dit op een verbindende manier. We leren te benoemen wat we hebben waargenomen, zonder hier een oordeel aan te geven. We leren te uiten welk gevoel dit bij ons oproept. Emoties horen erbij en dit mag er ook zijn. Wanneer we vervolgens kijken wat onze behoefte is, kunnen we samen naar een oplossing zoeken. We helpen elkaar en leren hulp te vragen en te ontvangen. We creëren een vorm van verbondenheid met de groep; iedereen hoort erbij. We kijken hoe een ander zich voelt en houden rekening met elkaars gevoelens. We leren samen spelen. We leren zorg te dragen voor onze omgeving en de natuur.

4. Normen en waarden overbrengen

Wij stellen onszelf en elkaar regelmatig de vraag; waarom is dit zo belangrijk?

Praten en uitleggen en begeleiden van interacties

Mini Stek is onderdeel van de wijk en een afspiegeling van de maatschappij. Binnen de opvang komen meerdere scholen samen. Dit geeft een nieuwe mix van sociale achtergronden, leefstijlen en omgangsvormen. Kinderen krijgen hierdoor extra kansen om kennis te maken met de diversiteit in onze samenleving. We leren kinderen dat zij erbij horen en dat anderen er ook bij horen. We hebben oog en aandacht voor de medemens. We leren zorg te dragen voor elkaar en voor onze omgeving. We ervaren dat ons gedrag iets teweegbrengt bij iemand anders. Dat je iemand blij kunt maken, maar ook verdrietig. We leren respect te hebben voor elkaar. Iedereen is anders en dit mag ook. We hebben oog en aandacht voor de natuur. We leren dat ons handelen hier invloed op heeft. Er worden afspraken gemaakt met elkaar. Wij stellen onszelf en elkaar regelmatig de vraag; waarom is dit zo belangrijk? Alle afspraken die we met elkaar maken, worden ook nageleefd door de pedagogisch medewerkers. Onze pedagogisch medewerkers geven hierin het goede voorbeeld en geven uitleg bij de verschillen in waarden en normen en de gebruiken en omgangsvormen die we hanteren in de maatschappij.

Doorgaande lijn

Aan ieder kind wordt bij de start van de opvang een mentor toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker van de groep waarin het kind is geplaatst. Ouders worden hierover geïnformeerd. Uiteraard zijn álle pedagogisch medewerkers geïnteresseerd en betrokken bij de ontwikkeling en zorg van alle kinderen. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders en is op de BSO ook aanspreekpunt voor het kind zelf.

De mentor volgt het kind op vaste momenten middels observaties. Dit gebeurt minimaal één keer per jaar. Met deze observaties verkrijgen we een volledig beeld van het welbevinden, de betrokkenheid en de verschillende competenties, individueel en in de groep. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over de uitkomsten van de observatie van hun kind. De mentor informeert de andere pedagogisch medewerkers over belangrijke informatie en eventuele afspraken die met ouders zijn gemaakt.

De observaties van de kinderen worden intercollegiaal besproken. Daarnaast is er tijdens Intervisie bijeenkomsten die begeleid worden door de pedagogisch coach, ook ruimte voor het delen van signalen van de kinderen en het pedagogisch handelen van de medewerkers.

Wanneer een kind wisselt van groep of naar de basisschool gaat, wordt er extra aandacht besteed aan de nieuwe situatie voor het kind. Wanneer een kind doorstroomt naar de buitenschoolse opvang, is het kind dossier, met daarin de kind gegevens en de observaties, beschikbaar voor de medewerkers van de BSO, zodat het hier een vervolg kan krijgen. De mentor is nauw betrokken bij de overgang naar een volgende groep. Omdat we continuïteit belangrijk vinden, zullen we wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken.

Bij het verlaten van het dagverblijf wordt een overdrachtsformulier voor de basisschool ingevuld. Deze dragen ouders zelf over naar de basisschool.

Bijzonderheden ontwikkeling en ondersteuning

Ontwikkeling betekent dat een kind zich door het verwerven van nieuwe vaardigheden op een ander niveau kan functioneren. Wanneer dit gebeurt, is per kind verschillend. Ontwikkeling is geen wedstrijd. We richten ons bij Mini Stek dan ook op het proces en niet op het einddoel. We richten ons op de kwaliteit van de ervaring. We kijken naar hoe het kind zich voelt op de groep en wat het op dat moment nodig heeft. De pedagogisch medewerker is gericht op het signaleren van de behoeftes van het kind. Daarbij kan het voorkomen dat het minder goed gaat met een kind en zelfs zorgen zijn om een kind. Zo kan een kind zich uiten met een laag welbevinden en lage betrokkenheid. Wanneer we dit observeren, bespreken we onze observaties met ouders. Aan het begin en einde van iedere opvang dag bespreken we met ouders het welbevinden van hun kind op de groep door middel van de overdracht. Ook kan het voorkomen dat we zien dat een kind zich zichtbaar anders ontwikkelt op bepaalde ontwikkelingsgebieden, dan we gemiddeld zien bij andere kinderen. Als duidelijk is dat dit extra aandacht behoeft, dan wordt er een plan van aanpak gemaakt. Samen met de pedagogisch coach en in nauwe samenwerking met ouders wordt besproken wat de beste pedagogische benadering is. In het plan van aanpak leggen we vast wat de bevindingen zijn, welke acties er plaats gaan vinden en wie hierbij betrokken zijn. Ten slotte wanneer en hoe het effect wordt geëvalueerd. Soms volgt hieruit een voorstel voor nader onderzoek bij externe deskundigen, zoals bijvoorbeeld het Samenwerkingsverband, Centrum Jeugd en gezin, het Buurtteam, Jeugdgezondheidszorg stad Utrecht of regio Utrecht, Veilig thuis etc.

Indien nodig, verleent Mini Stek alle mogelijke medewerking om kinderen speciaal te begeleiden.

Om de samenwerking met professionals van andere organisaties te bevorderen, is Mini Stek aangesloten bij de Verwijsindex Utrecht, <http://utrecht.nl/verwijsindex/>. Alleen met toestemming van de ouders kan overleg plaats vinden met school of deskundigen. Bijvoorbeeld om de zorg over een kind te delen en te bespreken wat de beste pedagogische aanpak is. Bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling hanteren we de landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Borging kwaliteit

Zoals we aan willen sluiten bij de behoeftes van de kinderen, willen we dit ook bij de ouders. Daarom nemen we onze werkwijze voortdurend onder de loep.

We staan altijd open voor suggesties en tips van ouders. Ook op vaste momenten, tijdens het klanttevredenheidsonderzoek, rondetafelgesprek of bij beëindiging van de opvang, kunnen ouders aangeven wat ze van onze opvang vinden. Als er problemen zijn, grijpen we in en zoeken we samen naar een oplossing.

Door de overheid worden verschillende eisen gesteld aan de kwaliteit van de opvang. In het kwaliteitsbeleid van Kinderopvang Mini Stek zijn alle procedures en richtlijnen vastgelegd, zodat we op al onze vestigingen dezelfde werkwijze hanteren.

Onze pedagogische aanpak is geen vaststaand gegeven. In een veranderende samenleving zijn opvattingen over de ontwikkeling van kinderen en opvoeding ook aan verandering onderhevig. We reageren alert op nieuwe wetenschappelijke inzichten en ontwikkelingen. We stellen ons pedagogisch beleid ter discussie en passen dit, waar nodig, aan. Dit pedagogisch beleidsplan is dan ook een werkdocument dat regelmatig herzien wordt.

Bijlage 1 De schaal voor welbevinden

DE SCHAAL VOOR WELBEVINDEN		
NIVEAU	WELBEVINDEN	SIGNALLEN
1	Uitgesproken laag	<p>Het kind vertoont tijdens de observatie duidelijke signalen van onbehagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jammeren, snikken, huilen, krijsen; • bedrukt / verdrietig of angstig kijken, in paniek zijn; • boos kijken, woedend zijn; • lichamelijk gespannen zijn: zwaaien en/of kloppen met de armen of benen, zich in bochten wringen, dingen stukmaken, anderen pijn doen; • duimzuigen, in de ogen wrijven; • niet reageren op de omgeving, contact ontwijken, zich terugtrekken; • zichzelf pijn doen: met het hoofd bonken, zich op de grond laten vallen.
2	Laag	De lichaamshouding, mimiek en handelingen geven aan dat het kind zich niet goed voelt. De signalen zijn echter minder uitgesproken dan bij niveau 1 of het onbehagen wordt niet gedurende de hele tijd uitgedrukt.
3	Matig	Het kind geeft een 'onbewogen' indruk, het heeft een neutrale houding. Er zijn geen signalen van verdriet of plezier, van behagen of onbehagen. Gelaat en lichaamshouding tonen weinig of geen emotie.
4	Hoog	Het kind vertoont signalen van voldoening (zie niveau 5). De signalen van zich goed voelen zijn echter niet de hele tijd met een grote intensiteit aanwezig.
5	Uitgesproken hoog	<p>Gedurende de hele observatietijd zijn er uitgesproken signalen van behagen, zich op en top voelen, met volle teugen genieten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • blij en opgewekt zijn: (glim)lachen, glunderen, roepen van plezier; • spontaan zijn, zichzelf zijn, expressief zijn; • tegen zichzelf praten, met klanken spelen, neuriën, zingen; • ontspannen zijn, geen signalen van stress vertonen; • zich open stellen, zich door de omgeving laten aanspreken; • levenslustig zijn, een stralende blik hebben, energiek reageren; • zelfzekerheid en zelfvertrouwen uitstralen.

Bijlage 2 De schaal voor betrokkenheid

STAP 1

DE SCHAAL VOOR BETROKKENHEID		
NIVEAU	BETROKKENHEID	VOORBEELDEN
1	Uitgesproken laag	<p>Het kind vertoont nagenoeg geen activiteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen concentratie: staren, wegdromen; • een afwezige, passieve houding; • geen gerichte activiteit, doelloze handelingen, niets teweegbrengen; • geen tekenen van exploratie en interesse; • niets in zich opnemen, geen mentale activiteit.
2	Laag	<p>Het kind vertoont enige activiteit, maar deze wordt geregeld onderbroken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beperkte concentratie: wegstaren, prullen, dromen; • makkelijk afgeleid; • handelingen leiden maar tot beperkt resultaat.
3	Matig	<p>Er is de hele tijd activiteit, maar niet echt geconcentreerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • het kind is routinematig, vluchtig bezig; • is beperkt gemotiveerd, voelt zich niet uitgedaagd, toont geen echte inzet; • doet geen diepgaande ervaring op; • is niet opgeslorpt door wat het doet; • gebruikt zijn capaciteiten maar met mate; • de activiteit raakt de verbeelding en het denkvermogen van het kind niet.
4	Hoog	<p>Er zijn duidelijk signalen van betrokkenheid, alleen zijn die niet altijd op volle sterkte aanwezig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het kind gaat globaal op in zijn spel; • er is doorgaans concentratie, maar soms verslapt de aandacht; • het kind voelt zich uitgedaagd, er is een zekere gedrevenheid; • gebruikt zijn capaciteiten; • spreekt de verbeelding en het denkvermogen aan.
5	Uitgesproken hoog	<p>Het kind is gedurende de hele tijd ononderbroken bezig en gaat sterk op in zijn activiteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is ononderbroken geconcentreerd, opgeslorpt door de activiteit, vergeet de tijd; • is heel gemotiveerd, voelt zich sterk aangesproken; • is niet af te leiden; • kijkt aandachtig, heeft aandacht voor details; • spreekt voortdurend al zijn capaciteiten en mogelijkheden aan; • er is een sterke mentale activiteit: de verbeelding en het denkvermogen draaien op volle toeren; • doet diepgaande nieuwe ervaringen op; • geniet van zo gedreven bezig te zijn.

